

CHỐNG “GIẶC NỘI XÂM” THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

NGUYỄN VĂN CHUNG *

Trong điều kiện đã giành được chính quyền, một trong những mối quan tâm lớn của Chủ tịch Hồ Chí Minh là chống bệnh tham ô, lãng phí, quan liêu, bè phái, chủ nghĩa cá nhân... Đây là “giặc nội xâm”, làm hủy hoại thành quả của cách mạng, làm suy thoái về tư tưởng, đạo đức, lối sống, đe dọa đến vai trò, vị thế, sự tồn vong của Đảng cầm quyền. Các quan điểm của Người về chống “giặc nội xâm” đã và đang chỉ dẫn cho Đảng ta trong cuộc đấu tranh chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống đối với cán bộ, đảng viên hiện nay.

Hồ Chí Minh với cuộc đấu tranh chống “giặc nội xâm”

Trong thời kỳ đấu tranh giành chính quyền, bệnh tham ô, lãng phí, quan liêu, bè phái, chủ nghĩa cá nhân không có điều kiện phát triển. Khi đã giành được chính quyền, do cán bộ, đảng viên nắm giữ các chức vụ, quyền hạn trong các cơ quan lãnh đạo, quản lý ở tất cả các cấp, các lĩnh vực, gắn liền với quyền lợi và lợi ích, nên những căn bệnh trên có môi trường phát triển. Cùng với đó, từ địa vị nô lệ bước lên địa vị người làm chủ nước nhà, nhiều người chưa quen với công việc quản lý, chưa hiểu mình là người chủ, lại bị ảnh hưởng bởi di tồn của chế độ thực dân, phong kiến nên không khỏi có những thói hư tật xấu. Từ thực tế đó, đồng thời dự báo chiều hướng phát triển của tình hình, làm cơ sở giáo dục, rèn luyện cán bộ, đảng viên, Hồ Chí Minh đã dành nhiều thời gian, tâm sức để đấu tranh chống lại những căn bệnh trên.

Sau khi nước nhà độc lập, Chủ tịch Hồ Chí Minh viết nhiều thư gửi các cấp

chính quyền. Trong thư, Người đặc biệt quan tâm đến việc xây dựng các cơ quan từ Chính phủ cho đến các làng phải là công bộc của dân, chính phủ phục vụ nhân dân, việc gì có lợi cho dân phải hết sức làm, việc gì có hại cho dân phải hết sức tránh. Người nhấn mạnh, nếu nước độc lập mà dân không được hưởng hạnh phúc tự do, thì độc lập cũng chẳng có nghĩa lý gì. Nhưng để xây dựng được Chính phủ phục vụ nhân dân, thực sự là công bộc của dân, thì việc chống các bệnh tham ô, lãng phí, quan liêu, bè phái... có ý nghĩa quyết định. Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu các cơ quan từ chính phủ cho đến các làng phải đặt quyền lợi của nhân dân lên trên hết, phải chú ý giải quyết hết các vấn đề quan hệ tới đời sống của dân, phải có tinh thần chí công vô tư; đồng thời nghiêm khắc phê phán, lên án những căn bệnh, như cậy thế, tư túng, chia rẽ, kiêu ngạo, óc bè phái đang ngự trị trong đầu óc của không ít cán bộ, đảng viên.

* TS, Tạp chí Cộng sản

Trong thời kỳ xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, do công tác giáo dục chính trị tư tưởng còn nhiều hạn chế, bản thân một số cán bộ, đảng viên thiếu ý thức tu dưỡng rèn luyện, học tập nâng cao đạo đức cách mạng, tinh thần phục vụ nhân dân, nên bệnh tham ô, lãng phí, quan liêu, bè phái,... có xu hướng gia tăng, ảnh hưởng xấu đến công cuộc xây dựng kinh tế. Trước tình hình đó, Đảng mở cuộc chỉnh huấn, chỉnh Đảng và cuộc vận động “Nâng cao tinh thần trách nhiệm, tăng cường quản lý kinh tế tài chính, cải tiến kỹ thuật, chống tham ô, lãng phí và quan liêu”, gọi tắt là “3 xây, 3 chống” để giúp cán bộ, đảng viên nâng cao tư tưởng cách mạng, củng cố lập trường, sửa chữa khuyết điểm, phát huy ưu điểm. Hồ Chí Minh nhấn mạnh, đây là một cuộc cách mạng nội bộ, một cuộc đấu tranh gay go giữa cái tốt và cái xấu, giữa cái cũ và cái mới, giữa đạo đức cách mạng cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư và kẻ địch tệ hại là nạn tham ô, lãng phí, quan liêu, óc bè phái, chủ nghĩa cá nhân. Quan điểm của Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô, lãng phí, quan liêu, bè phái, chủ nghĩa cá nhân được thể hiện một cách đầy đủ, sâu sắc và nhất quán.

Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, tham ô, lãng phí và bệnh quan liêu là tội ác, là kẻ thù của nhân dân và là hành động xấu xa nhất của con người. Nó không mang gươm, mang súng mà nằm ngay trong các tổ chức của ta, để làm hỏng công việc, phí phạm sức lực, tiêu hao của cải, phá hoại đạo đức, tinh thần của Đảng, Chính phủ và nhân dân. Vì vậy, đấu tranh chống tham ô, lãng phí và bệnh quan liêu là nhiệm vụ quan trọng và cần kíp như đánh giặc trên mặt trận. Đây là mặt trận chính trị và tư tưởng.

Về óc bè phái, kéo bè kéo cánh, Hồ Chí Minh chỉ ra biểu hiện của căn bệnh này là: Ai hợp với mình thì dù người ấy xấu cũng cho là tốt, việc dở cũng cho là hay, rồi che đậy cho nhau, ủng hộ lẫn nhau. Ai không hợp với mình thì người tốt cũng cho là xấu, việc hay cũng cho là dở, rồi tìm cách dèm pha, nói xấu, tìm cách dìm người ta xuống hoặc có nhiều cán bộ còn giữ thói “một người làm quan nên cả họ được nhờ”, tìm mọi cách để đưa người thân, bà con, bạn hữu mình, không tài năng gì cũng kéo vào chức này chức kia. Người có tài, có đức, nhưng không thuộc “nhóm mình”, không “vừa lòng mình” thì tìm cách đẩy họ ra hoặc dìm họ xuống. Đây là căn bệnh gây tai hại rất lớn, phá vỡ sự thống nhất trong Đảng, “nó làm Đảng bớt mất nhân tài và không thực hành được đầy đủ chính sách của mình. Nó làm mất sự thân ái, đoàn kết giữa đồng chí. Nó gây ra những mối nghi ngờ”⁽¹⁾.

Về chủ nghĩa cá nhân, theo Hồ Chí Minh, những người mắc phải căn bệnh này thì việc gì cũng nghĩ đến lợi ích của mình trước hết, không thấy lợi ích chung của tập thể. Họ không lo “mình vì mọi người” mà chỉ muốn “mọi người vì mình”. Dùng việc công làm việc tư, dựa vào thế lực của Đảng để theo đuổi mục đích riêng của mình.

Theo Hồ Chí Minh, “mỗi con người đều có thiện và ác ở trong lòng”⁽²⁾, cái xấu và cái tốt lại không tách rời nhau, đôi khi ranh giới giữa chúng rất mong manh. Bởi vậy, cuộc đấu tranh giữa cái thiện và cái ác trong mỗi con người diễn ra thường xuyên, liên tục, hết sức khó khăn. Đế quốc bên ngoài có thể dùng súng, dùng đạn được. Kẻ địch trong người

(1) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2011, t. 5, tr. 297

(2) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, *Sđd*, t.15, tr. 672

không thể dùng lựu đạn mà ném vào được; nó vô hình, vô ảnh, không dàn ra trận, luôn lẩn lút trong mình ta. Nếu để phe ác thắng thì gây ra căn bệnh nói chung là cá nhân chủ nghĩa. Do vậy, “ta phải biết làm cho phần tốt ở trong mỗi con người này nở như hoa mùa Xuân và phần xấu bị mất dần đi, đó là thái độ của người cách mạng”⁽³⁾.

Trong mối quan hệ giữa lợi ích chung và lợi ích riêng, Hồ Chí Minh cho rằng, mỗi người đều có tính cách, sở trường, đời sống riêng của bản thân và gia đình. Nếu những lợi ích cá nhân đó không trái với lợi ích của tập thể thì không phải là xấu. Tuy nhiên, lợi ích cá nhân gắn liền với lợi ích tập thể, nằm trong lợi ích tập thể, là một bộ phận của lợi ích tập thể. Lợi ích chung của tập thể được bảo đảm thì lợi ích riêng của cá nhân mới có điều kiện để được thỏa mãn. Do vậy, nếu lợi ích cá nhân mâu thuẫn với lợi ích tập thể, thì đạo đức cách mạng đòi hỏi lợi ích riêng của cá nhân phải phục tùng lợi ích chung của tập thể.

Nguyên nhân chính đẻ ra bệnh tham ô, lãng phí, quan liêu, óc bè phái và các thứ bệnh khác là chủ nghĩa cá nhân. Nó là một thứ vi trùng rất độc, một thứ rất gian xảo, xảo quyệt, do nó mà đẻ ra những thứ bệnh khác. Đây là nguyên nhân của mọi thói hư tật xấu. Cũng do chủ nghĩa cá nhân mà sinh ra mất đoàn kết, thiếu tinh tổ chức, kỷ luật, kém tinh thần trách nhiệm, không chấp hành đúng đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước, làm tổn hại đến lợi ích của Đảng và nhân dân. Vì vậy, chủ nghĩa cá nhân là kẻ địch hung ác của đạo đức cách mạng và chủ nghĩa xã hội. Muốn đánh thắng chủ nghĩa đế quốc, muốn xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội, trước hết phải chiến thắng kẻ thù bên trong của mỗi chúng ta là chủ nghĩa cá nhân.

Vận dụng các quan điểm của Hồ Chí Minh về chống “giặc nội xâm” trong tình hình hiện nay

Từ khi tiến hành công cuộc đổi mới, Đảng ta đã ban hành nhiều nghị quyết, chỉ thị, triển khai nhiều cuộc vận động về xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Trong hơn 30 năm đổi mới, Ban Chấp hành Trung ương đã ban hành 9 nghị quyết, Bộ Chính trị ban hành 6 nghị quyết chuyên đề về công tác xây dựng Đảng. Gần đây nhất, thực hiện Nghị quyết Đại hội XII, Ban Chấp hành Trung ương ban hành Nghị quyết số 04-NQ/TW về “Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ”.

Mặc dù Đảng đã ban hành nhiều nghị quyết chuyên đề về xây dựng Đảng, đồng thời lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện với quyết tâm chính trị cao, bằng nhiều giải pháp khác nhau, được dư luận, nhân dân đồng tình, ủng hộ, nhưng kết quả đạt được còn hết sức khiêm tốn, chưa đáp ứng được yêu cầu của tình hình và mong mỏi của nhân dân. Đại hội XII đánh giá: tình trạng tham nhũng, lãng phí vẫn còn nghiêm trọng với biểu hiện ngày càng tinh vi, phức tạp, gây bức xúc trong dư luận, ảnh hưởng đến niềm tin của nhân dân với Đảng, Nhà nước. Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên chưa bị đẩy lùi; có mặt, có bộ phận còn diễn biến phức tạp hơn⁽⁴⁾.

Những hạn chế, khuyết điểm trên do cả nguyên nhân khách quan và chủ quan, trong đó nguyên nhân chủ quan là chủ yếu, như

(3) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr. 672

(4) *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, 2016, tr. 115

sự yếu kém, thiếu kiên quyết trong công tác giáo dục, lãnh đạo, quản lý; một số nghị quyết về xây dựng, chỉnh đốn Đảng có nội dung chưa sát thực tiễn, thiếu tính khả thi và thiếu chế tài xử lý; sự thiếu tu dưỡng, rèn luyện thực hành liêm chính của một số cán bộ, đảng viên; sự thiếu gương mẫu của một số lãnh đạo, quản lý các cấp, trong đó có cả cán bộ cấp cao...

Thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 khóa XII, các cấp ủy, tổ chức đảng đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện Nghị quyết một cách bài bản, quyết liệt, với quyết tâm chính trị cao, nỗ lực lớn, phát huy sự chủ động, sáng tạo và sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị, của nhân dân. Nhiều vụ án, vụ, việc tham nhũng lớn được đưa ra xét xử, nhiều cán bộ cấp cao đã bị xem xét, kỷ luật, được dư luận đồng tình, ủng hộ, đánh giá cao. Điều đó thể hiện quyết tâm chính trị, sự lãnh đạo, đoàn kết, thống nhất của Đảng trong cuộc đấu tranh chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, tham nhũng trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên.

Mặc dù công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng thời gian qua đã đạt được những kết quả tích cực, nhưng mới chỉ là bước đầu. Chặng đường phía trước còn hết sức gian nan, đầy chông gai, thử thách, đòi hỏi sự quyết tâm, nỗ lực của toàn Đảng, toàn dân, của cả hệ thống chính trị. Quan điểm chỉ đạo của Đảng là nhìn thẳng vào sự thật, nói rõ sự thật, đánh giá đúng sự thật. Kết hợp giữa “xây” với “chống”; kiên quyết, kiên trì thực hiện với quyết tâm chính trị cao, nỗ lực lớn, tiến hành thường xuyên, liên tục ở các cấp, các ngành, đồng bộ từ Trung ương đến cơ sở.

Cần nhận thức được rằng, cuộc đấu tranh nhằm ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, tham

những trong nội bộ là cuộc chiến đầy cam go, thử thách, rất phức tạp, khó khăn vì nó liên quan đến tổ chức, con người, là công tác con người, dễ đụng chạm đến danh dự, lợi ích, quan hệ của con người.

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về chống “giặc nội xâm” trong tình hình hiện nay, cần thực hiện một số giải pháp sau:

Một là, tăng cường giáo dục đạo đức - tư tưởng, đẩy mạnh tự phê bình và phê bình.

Đề chống “giặc nội xâm”, cần tăng cường, đổi mới hơn nữa công tác giáo dục chính trị - tư tưởng theo hướng gắn với việc thực hành chức trách, nhiệm vụ của người cán bộ, đảng viên. Mỗi cán bộ, đảng viên cần không ngừng tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, tinh thần trách nhiệm, thái độ phục vụ nhân dân, phải khắc sâu lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: cán bộ là công bộc của dân.

Cán bộ, đảng viên cần xây dựng tác phong liêm chính, chí công vô tư, đi sâu, đi sát, gần gũi với nhân dân, tôn trọng, lắng nghe nhân dân. Phải kiên quyết quét sạch chủ nghĩa cá nhân, bồi dưỡng tư tưởng tập thể, tinh thần đoàn kết, tính tổ chức, ý thức kỷ luật. Từ phát ngôn đến hành động phải chuẩn mực, đúng đắn. Trong giải quyết công việc, phải đặt lợi ích của nhân dân lên trên, lên trước. Nếu khi gặp lợi ích chung của Đảng, của nhân dân mâu thuẫn với lợi ích riêng của cá nhân thì phải kiên quyết hy sinh lợi ích của cá nhân cho lợi ích của Đảng, của nhân dân. Chỉ khi làm được điều đó, uy tín, vị thế, niềm tin của nhân dân với Đảng càng quyền mới được giữ vững và tăng cường.

Đẩy mạnh tự phê bình và phê bình, xem đây là thứ vũ khí sắc bén để giáo dục cán bộ, đảng viên, xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh. Thông qua đó, chúng ta sửa chữa được khuyết điểm, phát huy ưu điểm, ngày càng tiến bộ. Tự phê bình và phê bình với

một thái độ thành khẩn, tinh thần xây dựng, đoàn kết, thân ái, vì sự tiến bộ của tổ chức, đoàn thể, của đồng chí và của chính bản thân mỗi người.

Hai là, xây dựng, từng bước hoàn thiện cơ chế phòng, chống tham nhũng, kiểm soát quyền lực.

Xây dựng, hoàn thiện hệ thống quy định của Đảng, cơ chế, chính sách, pháp luật của Nhà nước về phòng, chống tham nhũng, khắc phục những hạn chế trong quản lý kinh tế - xã hội, nhất là trong những lĩnh vực dễ phát sinh tham nhũng. Chú trọng các quy định về kiểm soát tài sản, thu nhập của cán bộ, công chức, viên chức, nhất là của những người ở những vị trí và lĩnh vực công tác có nguy cơ tham nhũng cao; có cơ chế bảo vệ và khen thưởng người tố cáo tham nhũng; kiên quyết, kiên trì xây dựng cơ chế phòng ngừa để không thể tham nhũng, cơ chế trừng trị, răn đe để không dám tham nhũng và cơ chế bảo đảm để không cần tham nhũng.

Rà soát, hoàn thiện và thực hiện nghiêm cơ chế kiểm tra, giám sát việc thực thi quyền lực của người có chức, có quyền theo hướng quyền hạn đến đâu trách nhiệm đến đó, quyền càng cao trách nhiệm càng lớn, không để bất kỳ quyền lực nào, dù lớn đến đâu, đứng ngoài sự giám sát; phân định rõ thẩm quyền, trách nhiệm tập thể và cá nhân trong từng công đoạn giải quyết công việc và có chế tài xử lý nghiêm đối với hành vi vi phạm.

Siết chặt kỷ luật, kỷ cương nghiêm minh trong Đảng, vì trong Đảng có kỷ luật, kỷ cương, thì ngoài xã hội mới có kỷ cương; rà soát, sửa đổi, hoàn thiện các quy định nhằm tăng cường quản lý, đánh giá, quy hoạch, đào tạo, bổ nhiệm, luân chuyển cán bộ; khắc phục những bất hợp lý trong công tác cán bộ. Đối với những cán bộ, đảng viên vi phạm phải xử lý kiên quyết, nghiêm minh, kịp thời,

công khai, không được “nhẹ trên nặng dưới”, bảo đảm tính thượng tôn của pháp luật.

Xây dựng, hoàn thiện cơ chế phân công, phối hợp, kiểm soát giữa các cơ quan nhà nước trong việc thực hiện các quyền lập pháp, hành pháp, tư pháp. Đồng thời thiết lập và hoàn thiện cơ chế kiểm soát quyền lực nhà nước thông qua vai trò giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và hoạt động của báo chí - truyền thông.

Ba là, phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội, của nhân dân và báo chí.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội, báo chí, và nhất là nhân dân có vai trò rất lớn trong việc giám sát, phản biện xã hội, đấu tranh chống các hiện tượng tiêu cực, tham nhũng. Vấn đề ở chỗ làm sao phát huy được tối đa sự tham gia của đông đảo nhân dân, “phải làm cho quần chúng hiểu rõ, làm cho quần chúng hăng hái tham gia thì mới chắc chắn thành công. Quần chúng tham gia càng đông, thành công càng đầy đủ, mau chóng”⁽⁵⁾. Để nhân dân tích cực, chủ động tham gia chống tiêu cực, cần nâng cao trình độ dân trí, trình độ hiểu biết của nhân dân trong cuộc đấu tranh này. Hồ Chí Minh chỉ rõ: ““Quan tham vì dân đại”. Nếu dân hiểu biết, không chịu đút lót, thì “quan” dù không liêm, cũng phải hóa ra LIÊM. Vì vậy, dân phải biết quyền hạn của mình, phải biết kiểm soát cán bộ, để giúp cán bộ thực hiện chữ LIÊM”⁽⁶⁾.

Để phát huy tốt hơn vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội và của báo chí, các cấp ủy, chính quyền cần nhận thức sâu sắc, quán triệt và thực hiện nghiêm quy chế giám sát và phản biện

(5) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.7, tr. 362

(6) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr. 127

xã hội của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội; người đứng đầu cấp ủy, chính quyền các cấp phải thực hiện nghiêm túc việc tiếp dân, lắng nghe, đối thoại trực tiếp và xử lý những phản ánh, kiến nghị của nhân dân, nhất là những phản ánh về các biểu hiện suy thoái, tham nhũng, lãng phí, “lợi ích nhóm” trong cán bộ, đảng viên; xây dựng, thực hiện cơ chế bảo vệ, khuyến khích người dân phản ánh, tố giác và tích cực đấu tranh phòng, chống suy thoái, tiêu cực, tham nhũng, lãng phí...

Xây dựng cơ chế phối hợp giữa Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị - xã hội với các cơ quan báo chí, giữa các cơ quan báo chí với nhau trong việc thông tin, tuyên truyền về công tác phòng, chống suy thoái tư tưởng chính trị, tham nhũng, lãng phí; có cơ chế phối hợp giữa các cơ quan báo chí, Mặt trận Tổ quốc, các cơ quan kiểm tra, thanh tra, các bộ, ngành liên quan,... để giải quyết, xử lý những vụ, việc do báo chí phát hiện.

Bốn là, phát huy vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu cấp ủy, chính quyền.

Người đứng đầu cấp ủy, chính quyền có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc phòng, chống tham nhũng, “lợi ích nhóm”, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Tấm gương của người đứng đầu có tác động rất lớn đến suy nghĩ, tư tưởng, hành động của mỗi cán bộ, đảng viên.

Trong thời gian qua, nhiều vụ, việc tham nhũng, tiêu cực, “lợi ích nhóm” diễn ra gây bức xúc trong xã hội, để lại hậu quả nghiêm trọng đều liên quan đến vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu. Khi người đứng đầu sa vào chủ nghĩa cá nhân, “lợi ích nhóm”, tham nhũng, lãng phí sẽ ảnh hưởng đến hình ảnh của cơ quan, đơn vị, bản thân người lãnh đạo, tác động tiêu cực đến tư tưởng, tình cảm, làm mất niềm tin của cán bộ, đảng viên

và nhân dân đối với Đảng. Ngược lại, nếu người đứng đầu có đạo đức, nhân cách, năng lực chuyên môn, có tác phong liêm chính, hết lòng vì sự phát triển của cơ quan, đơn vị sẽ được mọi người kính trọng, có tác dụng hướng đạo, dẫn dắt tư tưởng và hành động đối với cán bộ, đảng viên, góp phần vào sự thành công của mọi chủ trương, đường lối cũng như gây dựng, tăng cường niềm tin của nhân dân đối với Đảng.

Bên cạnh phát huy vai trò nêu gương, tinh thần trách nhiệm của người đứng đầu, cần xác định rõ thẩm quyền, trách nhiệm của người đứng đầu trong mối quan hệ giữa tập thể và cá nhân, xử lý nghiêm người đứng đầu trong việc để xảy ra tham nhũng, tiêu cực, “lợi ích nhóm” tại tổ chức, cơ quan, đơn vị mình trực tiếp quản lý. Thực tế cho thấy, “nguyên tắc tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách” ở nhiều nơi rơi vào hình thức do không xác định rõ cơ chế trách nhiệm, mối quan hệ giữa tập thể và cá nhân; khi sai sót, xảy ra khuyết điểm không ai chịu trách nhiệm. Do vậy, vừa có hiện tượng dựa dẫm vào tập thể, không rõ trách nhiệm cá nhân, vừa không khuyến khích người đứng đầu có nhiệt tình, tâm huyết, dám nghĩ, dám làm; tạo kẽ hở cho cách làm việc tắc trách, trì trệ, hoặc lạm dụng quyền lực một cách tinh vi để mưu cầu lợi ích cá nhân⁽⁷⁾.

Để xây dựng được đội ngũ lãnh đạo, đặc biệt là người đứng đầu có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức tốt, năng động, dám nghĩ, dám làm, cần đổi mới phương thức tuyển chọn, bổ nhiệm cán bộ, đổi mới việc bầu cử trong Đảng. Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ, nhất là đội ngũ cán bộ cấp chiến lược đủ năng lực và phẩm chất, ngang tầm nhiệm vụ. □

(7) Văn kiện Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương khóa XI, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2012, tr. 22 - 23